

”Jag talar med dem ingen talar med”

JAG FÖRESTÄLLER MIG Fredrika Bremer lutad över ett ljusfladdrande manusark vid sitt skrivbord på Årsta slott. En kvinna instängd i en tid som sökte tämja henne men vars penna var vassare än lagarna som fängslade henne. I samma ögonblick som Fredrika skrev sig själv fri skrev hon oss alla närmare friheten.

Tvåhundra år senare försöker jag göra detsamma.

Jag skriver om och för dem som sällan hörs – mödrarna, systrarna och döttrarna. De som bär världen på sina axlar men knappt ryms i historien. Jag talar med dem ingen talar med.

När jag skrev *Mammorna* ville jag bevara deras vittnesmål innan de drucknade i tystnaden. Men vart jag än kom, från för- eningar till SVT:s ledningsgrupp, fick jag samma fråga:

”Men var är papporna?”

Som om mödrarnas röster inte räckte.

Så jag skrev *Var är papporna?* också. För jämställdhet kräver att männen vågar släppa sina machomasker och patriarkala rustningar.

NÄR #METOO FORSADE fram som en vårfloed över världen avbokade jag allt och skrev världens första MeToo-bok på en månad. Jag visste att fönstret som öppnats snart skulle stängas. Jag kände mig som oraklet i Delfi när Aktuells nyhetsankare redan på kampanjens tredje dag frågade: ”Har MeToo gått för långt?”

Frågan borde ha varit: ”Hur mycket sexism och sexuellt våld tål världen?” Så jag arrangerade mitt P1 Debatt med exakt den rubriken.

Jag samlade 82 hjältinnor som bröt tystnaden. Sen bjöds jag in av Islands premiärminister **Katrín Jakobsdóttir** till världens första globala MeToo-konferens. Island visade världen värdet av systerlig solidaritet när kvinnor lämnade hemmen och lamslog landet i strejk. På denna lilla ö visade en premiärminister att feministisk politik inte är en dröm, utan en demokratisk plikt.

Min barndomsidol, filosofen och frihetskämpen **Angela Davis**, inledde konferensen. Jag fick äran att avsluta. När Angela reste sig i stående ovation tillsammans med hela publiken fick jag nypa mig i armen. Det jag såg var systerskapets seger mot tystnadens tyranni. Men jag visste också: kampen är inte över.

FREDRIKA BREMER-FÖRBUNDET OCH Hertha påminner oss om att feminism inte är en flamma som falnar utan en eld som måste hållas vid liv vareviga dag i varenda generation.

För friheten har alltid ett pris. Mitt har varit hot, hat, förlorade jobb. Men varje gång jag velat tåga av rädsla har jag tänkt på min mormor som aldrig fick gå i skolan, på min mamma som aldrig fick ordet och på Fredrika Bremer som sprängde tystnaderna.

Ert fina BRA-pris tar jag emot i deras och i alla kvinnors namn som kämpat i skuggan av män som approprierade applåderna, arvodena och äran.

”

Ert fina BRA-pris tar jag emot i deras och i alla kvinnors namn som kämpat i skuggan av män som approprierade applåderna, arvodena och äran.

Jag tar emot det för miljonprogrammets marginaliserade och modiga mödrar, för flickorna som vägrar böja sig, för kvinnorna i Gaza och Grekland, i Rinkeby och Reykjavik, i Sudan och Sverige som fortsätter kämpa trots allt.

Vi är Fredrikas döttrar och Herthas systrar. Vi är beviset på att jämställdhet och rättvisa inte föds fram utan att vi förlöser dem med blod, svett och tårar och allt från foglossningar till förlossningsvärkar. Priset ni förärar mig är en påminnelse, en plikt och ett löfte: att aldrig sluta skriva, tala och skildra förrän världen verkligen lyssnar.

Alexandra Pascalidou är författare, skribent, programledare och mottagare av Fredrika Bremer-förbundets BRA-pris, ett jämställdhetspris som har delats ut årligen sedan 1982.